

4 - Naknada

Koji je postupak za traženje odštete od počinitelja (npr. sudski postupak, privatna tužba, adhezijski postupak)?

Žrtve kaznenih djela mogu tražiti odštetu od počinitelja na sljedeće načine:

1. mogu podnijeti tužbu protiv počinitelja pred građanskim sudom. Građanski postupci ovise o plaćanju sudskih troškova. Građanski postupci mogu se pokrenuti bez obzira na to je li podignuta optužnica pred sudom, ali mogu se privremeno obustaviti dok se ne donese pravomoćna presuda u kaznenom postupku. Ako tužba koju je pokrenula žrtva bude uspješna, izvršenje provodi tijelo nadležno za izvršavanje zakonodavstva, tj. sudski izvršitelj (*komornik*);
2. tijekom kaznenog postupka žrtve mogu podnijeti zahtjev da se optuženiku odredi mjera naknade štete (*środek kompensacyjny*) – obveza otklanjanja štete ili plaćanja odštete. Umjesto toga sud može naložiti plaćanje dodatnih odšteta (*nawiązka*). Zahtjev žrtve odobrit će se jedino ako optuženik bude proglašen krivim;
3. ako je optuženik proglašen krivim i izrečena mu je uvjetna zatvorska kazna, sud mu može naložiti da otkloni štetu koja je nastala kao posljedica kaznenog djela;
4. ako je postupak uvjetno obustavljen, sud mora naložiti počinitelju da štetu otkloni u cijelosti ili djelomično.

Sud je naredio počinitelju da mi plati odštetu/naknadu. Kako mogu biti siguran da će počinitelj platiti odštetu/naknadu?

1. Ako sud naloži počinitelju da otkloni štetu, a on to ne izvrši dobrovoljno, žrtva može pokrenuti postupak za izvršenje koji vodi sudski izvršitelj.
2. Ako je sud počinitelju odredio uvjetnu zatvorsku kaznu ili ako je postupak protiv njega uvjetno obustavljen i počinitelj ne otkloni štetu, mogu se poduzeti mjere za izvršenje kazne ili nastavak postupka. Te mjere, posebno stvarna prijetnja odlaska u zatvor, obično potaknu počinitelje da pronađu sredstva za namiru tražbina žrtve, čak i ako izvršenje nije imalo učinka. Kako bi se takve mjere poduzele, dovoljno je da žrtva obavijesti sud ili probacijskog službenika (*kurator sądowy*) da počinitelj nije ispunio svoju obvezu.

Ako počinitelj ne plati, može li mi država isplatiti predujam za odštetu/naknadu? Pod kojim uvjetima?

Ako počinitelj ne otkloni štetu, žrtva ne može dobiti naknadu od države.

Žrtva može dobiti hitnu potporu koja se financira iz Fonda za potporu žrtvama i pomoć nakon izlaska iz zatvora i koju pružaju organizacije specijalizirane za pomoć žrtvama kaznenih djela.

Imam li pravo na odštetu od države?

Žrtve najtežih kaznenih djela ili njihovi najbliži srodnici imaju pravo na posebne naknade koje isplaćuje Državna riznica. To se odnosi na pojedince s prebivalištem u Poljskoj ili drugoj državi članici EU-a koji su zbog kaznenog djela pretrpjeli tešku ozljedu ili pogoršanje zdravstvenog stanja u trajanju duljem od sedam dana i na najbližeg srodnika pojedinaca koji su preminuli kao posljedica kaznenog djela.

Imam li pravo na naknadu u slučaju da počinitelj ne bude osuđen?

Imate pravo na naknadu i u tom slučaju.

Imam li pravo na hitnu isplatu u očekivanju odluke o mojem zahtjevu za naknadu?

Žrtve koje imaju pravo na naknadu mogu dobiti jamstvo, tj. jednokratnu isplatu prije zaključenja predmeta. Taj se iznos može djelomično upotrijebiti za podmirenje troškova liječenja, oporavka ili pogreba.

■ Posljednji put ažurirano: 14/07/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.